

אמר ל'הן בית שמאי: משם ראיה?
אף הם אמרו לו:

"אם בן היית נוהג, לא קימת מצות סכה מימך" ^{אמרו כלל}

ח. נשים ועבדים וקטנים - פטורים מן הסכה. ^{אמרו כלל}
קטן שאינו צריך לאמו - חיב בסכה.

מצשה וילדה בלחו של שמאי הזקן,
ופחת את המצויכה וסכף על גבי המטה בשביל הקטן: ^{אמרו כלל}

ט. כל שבצת הימים אדם עושה סכחו קבע וביחו צראי.

ירדו גשמים, מאימתי מתר לפנות?

משתקרה המקפה: ^{אמרו כלל}

משלו משל: למה הדבר דומה?

לעבר שבא למזוג כוס לרבו,

ושפך לו קיתון על פניו.

פרק שלישי

א. לולב הגזול והיבש - פסול.

של אשה ושל עיר הנדחת - פסול. ^{אמרו כלל}

נקטם ראשו, נפרצו עליו - פסול; ^{אמרו כלל}

נפרדו עליו - קשר.

רבי יהודה אומר: יאגדנו מלמעלה. ^{אמרו כלל}

צני הר הפרול - כשרות. ^{אמרו כלל}

לולב שיש בו שלשה ספחים כדי לנענע בו - ^{אמרו כלל}

קשר.

ב. הדס הגזול והיבש - פסול.

של אשה ושל עיר הנדחת - פסול.

נקטם ראשו, נפרצו עליו או שהיו ענביו מרבות מעליו - ^{אמרו כלל}

פסול;

ואם מצטן - קשר.

ואין ממצטין ביום טוב. ^{אמרו כלל}

ג. ערבה גזולה ויבשה - פסולה;

של אשה ושל עיר הנדחת - פסולה;

נקטם ראשה, נפרצו עליה, והצפפה - פסולה;

כמרשה ושנשרו מקצת עליה ושל בעל - קשרה. ^{אמרו כלל}

ד. רבי ישמעאל אומר:

שלשה הדסים ושתי ערבות לולב אחד ואתרוג אחד: ^{אמרו כלל}

אפלו שנים קטומים ואחד אינו קטום. ^{אמרו כלל}

רבי טרפון אומר:

אפלו שלשתן קטומים. ^{אמרו כלל}

רבי עקיבא אומר:

קשם שלולב אחד ואתרוג אחד,

כך הדס אחד וערבה אחת.

ה. אתרוג הגזול והיבש - פסול;

של אשה ושל עיר הנדחת - פסול;

של ערלה - פסול;

של תרומה טמאה - פסול.

של תרומה טהורה - לא יטל; ^{אמרו כלל}

ואם נטל - קשר.

של דמאי -

בית שמאי פוסקין, וביה הלל מקשירין. ^{אמרו כלל}

של מעשר שני בירושלים - לא יטל; ^{אמרו כלל}

ואם נטל - קשר.

ו. עלתה חזוית על רבו, ונטלה פטמחו,

נקלף, נסרק, נקב וחסר כל שהוא - פסול.

עלתה חזוית על מעוטו, נטל עקצו,

נקב ולא חסר כל שהוא - קשר.

אתרוג הכושי - פסול.

והילק ככרתי -

רבי מאיר מקשיר, ורבי יהודה פוסל. ^{אמרו כלל}

ז. שעור אתרוג הקטן -

רבי מאיר אומר: כגגוז;

רבי יהודה אומר: כביצה. ^{אמרו כלל}

הכדול -

כדי שיאחו שנים כידו אחת;

דברי רבי יהודה.

רבי יוסי אומר:

אפלו אחד בשתי ידיו. ^{אמרו כלל}

ח. אין אוגדין את הלולב אלא במינו;

דברי רבי יהודה.

רבי מאיר אומר: אפלו במקשיחה. ^{אמרו כלל}

אמר רבי מאיר:

מצשה כגנשי ירושלים,

שהיו אוגדין את לולביהן בגימוניות של זהב.

קב ונקי

ח מעזיבה. מפרש לעיל: ^{אמרו כלל} משתחרר. משתקלקל: מקפה. כמו "קפאו תהומות" והוא תבשיל שאינה לא רך ולא קשה אלא קפוי ושפך. הרב: קיתון. שם כלי המשקה, על פני העבד, שיראה שאין רצונו בשמושו, כך הגשמים היוורדין בתבשיל הם דמיון הקתן הנשפך: ^{אמרו כלל} פרק ג נקטם. נקצן: ציני. דקלים שלובכיהן ראש עלה של זה בצד עיקרו של זה. הר ברבול. שם מקום. ויש אומרים דקלים גדלין כהר קשה: ^{אמרו כלל} ג ענביו. פרי שיש בו דומה לענבים: ^{אמרו כלל} ג עצפפה. מין ערבה והעלה שלה עגול: ^{אמרו כלל} ושל בעל. שגורלה כשדה ולא כנחל: ^{אמרו כלל} ו חזוית. כמין אכעבועות דקות ויש אומרים כעין גרב: פטמחו. כמין דר שכראשו: עוקצו. עץ שהוא חלוי בו כאלון: כושי. שחור: ^{אמרו כלל} ח משיחה. חוט של פשתן או דבר אחר: גימוניות. חוטי זהב כסופין כאמון:

ולא היתה חצר בירושלים, שאינה מאירנה מאור בית השואבה.

ד. חסידים ואנשי מעשה,

היו מקריים לפניהם באבוקות של אור שבידיהן, ואומרים לפניהן דברי שירות ותשבחות.

והלוחם בכנורות ובנבלים ובמזמרים ובחצוצרות, ובכלי שיר בלא מספר, על חמט עשרה מצלות,

היורדות מעזרת ישראל לעזרת נשים,

נקנך חמשה עשר שירי המעלות שבתהלים, שעליהן לוחם עומדין בכלי שיר ואומרים שירה.

ועמדו שני כהנים בשער העליון, ושתי חצוצרות בידיהן. שירי מעזרת ישראל לעזרת נשים, ושתי חצוצרות בידיהן.

קרא הגבר - תקעו והריעו ותקעו.

הגיעו למעלה עשירית - תקעו והריעו ותקעו.

הגיעו לעזרה - תקעו והריעו ותקעו.

היו תוקעין והולכין, עד שפגיעין לשער היצא למזרח.

הגיעו לשער היצא למזרח, הפכו פניהן למערב, ואמרו:

"אבותינו שהיו במקום הזה,

אחריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה,

והמה משתחוים קדמה לשמש" (יחזקאל ח, טו);

ואנו ליה צנינו.

רבי יהודה אומר:

היו שונין ואומרים: "אנו ליה, וליה צנינו".

ה. אין פוחתין מעשרים ואחת תקיעות במקדש.

ואין מוסיפין על ארבעים ושמונה.

בכל יום היו שם עשרים ואחת תקיעות במקדש:

שלוש לפתיחת שערים,

ותשע לתמיד של שחר, ותשע לתמיד של בין הערבים.

ובמוסף היו מוסיפין עוד תשע,

ובקרב שבת היו מוסיפין עוד שש:

שלוש להבטיל העם מפלאכה, ושלוש להקדיל בין קדש לחל.

קרב שבת שבתוך התג היו שם ארבעים ושמונה:

שלוש לפתיחת שערים,

שלוש לשער העליון, ושלוש לשער התחתון,

ושלוש למלוי הפנים, ושלוש על גבי המזבחת,

תשע לתמיד של שחר, ותשע לתמיד של בין הערבים,

ותשע למוסף.

שלוש להבטיל את העם מן הפלאכה, ושלוש להקדיל בין קדש לחל.

1. יום טוב הראשון של התג -

היו שם שלשה עשר פרים ואילים שנים ושעיר אחד.

ונשתיירו שם ארבעה עשר כבשים לשמונה משמרות.

ביום הראשון -

ששה מקריבין שנים שנים, והשאר אחד אחד.

בשני - חמשה מקריבין שנים שנים, והשאר אחד אחד.

10 בשלישי - ארבעה מקריבין שנים שנים, והשאר אחד אחד.

11 ברביעי - שלשה מקריבין שנים שנים, והשאר אחד אחד.

12 בחמישי - שנים מקריבין שנים שנים, והשאר אחד אחד.

13 בששי - אחד מקריבין שנים, והשאר אחד אחד.

14 בשביעי - קלן שוין.

בשמיני - חזרו לפס כבדילים.

אמרו: "מי שהקריב פרים היום, לא יקריב למחר", אלא חוזרין חלילה.

2. בשלשה פרקים בשנה היו כל המשמרות שוין באמורי הרגלים ובחלוק לחם הפנים.

בעצרת אומרים לו: "הילוך מצה הילוך חמץ".

משמר שזמנו קבוע,

הוא מקריב תמידין, נדרים ונדבות ושאר קרבנות צבור; ומקריב את הכל.

יום טוב הסמוך לשבת, בין מלפניה בין לאחריה - היו כל המשמרות שוין בחלוק לחם הפנים.

ח. חל להיות יום אחד להפסיק בנמים -

משמר שזמנו קבוע, היה נוטל עשר חלות,

והמתעבב נוטל ששים.

וכשאר ימות השנה -

הנכנס נוטל שש, והיוצא נוטל שש.

רבי יהודה אומר:

הנכנס נוטל שבע, והיוצא נוטל חמש.

הנזקטין חולקין בצפון, והיוצאין בדרום. בלגה לעולם חולקת בדרום,

וטבעתה קבועה, ותלונה סתומה.

מ"ק מסכת סוכה

קב ונקי

ד לפניהם. האנשים והנשים הכאים שמה: באבוקות. נרות גדולות של שעווה: הגבר. התרגול: 1 שוין. בהמה אחת לכל משמרה: חלילה. ומי שהקריב פר היום, למחר היה מקריב איל או כבש: 2 פרוקים. רוצה לומר בשלוש רגלים: באמורי. בקרבנות האמורין ברגל: ושאר. כנון פר העלם דבר: מלפניה. יום טוב ביום ששי: לאחריה. יום טוב ביום ראשון: ח בילגה. שם משמרה: לעולם. אפילו בזמן שהן נכנסין: וטבעתה. שמכניסין ראש הבהמה כטבעת בשעת שחיטה: